

PREZENTAREA PRINCIPALELOR DATE OBȚINUTE ÎN CADRUL STUDIULUI „CUNOȘTINȚELE, ATITUDINILE ȘI PRACTICILE POPULAȚIEI DIN MEDIUL RURAL CU PRIVIRE LA GRIPA AVIARĂ”

Context

Gripa aviară, prin complexitatea problemelor ridicate de epidemia în rândul păsărilor, ca și prin riscurile implicate de posibilitatea transmiterii acesteia la oameni, a reprezentat și reprezintă o amenințare reală pentru sănătatea și chiar siguranța populației. Apariția și extinderea acestei infecții în România a impus necesitatea unor campanii de comunicare rapidă și eficientă către populație cu privire la existența focarelor de infecție, la principalele riscuri implicate de acestea și la măsurile care trebuie luate pentru stoparea extinderii infecției și prevenirea transmiterii acesteia la om.

Institutul de Cercetare și Formare JSI a realizat, începând cu 2006, o amplă campanie de informare a populației generale și a copiilor cu privire la acest subiect, complementar altor intervenții direcționate înspre grupuri de decidenți, mass-media și autorități locale. În cadrul acestei campanii, derulate cu sprijin tehnic și financiar din partea USAID, s-au derulat intervenții la nivelul a 10 județe afectate de gripa aviară, ca și acțiuni la nivel național (în special comunicare prin mass-media).

Scopul studiului și metodologia utilizată

Studiul „Cunoștințele, atitudinile și practicile populației din mediul rural cu privire la gripa aviară” a fost proiectat pentru a culege informații dintr-un eșantion reprezentativ pentru populația cu vârste cuprinse între 15 și 59 de ani. Eșantionul a fost format din 1224 persoane din mediul rural, din 8 județe din România, selectate în mod aleator.

Scopul studiului a fost de a explora cunoștințele, atitudinile și practicile conexe gripei aviare și posibilității de îmbolnăvire, la nivelul populației generale din mediul rural.

În acest sens, a fost realizat un studiu KAP cu două componente:

1. În cadrul primei componente a studiului cantitativ au fost culese date de la nivel național (studiu KAP la nivel național);
2. În cadrul celei de-a doua componente au fost date de la nivelul celor 10 județe unde a fost desfășurată campania de informare despre gripa aviară.

Populația țintă a fost reprezentată de:

- persoane cu vârste cuprinse între 15 și 59 de ani din populația generală din mediul rural din 8 județe din România
- persoane cu vârste cuprinse între 15 și 59 de ani din populația generală din mediul rural din 4 județe din România unde a fost desfășurată campania de informare despre gripa aviară

REZULTATE

1. Deși cea mai mare parte dintre persoanele din mediu rural dețin păsări domestice, curțile sau cuștile unde acestea sunt ținute sunt necorespunzătoare din punct de vedere al normelor ce trebuie respectate pentru prevenirea apariției cazurilor de gripă aviară. Astfel, mai puțin de două treimi dintre curțile de păsări ale persoanelor din mediul rural sunt astfel construite încât păsările de curte să nu poată ieși afară, iar mai puțin de o treime dintre curțile de păsări sunt acoperite sau astfel construite încât păsările sălbatice sau migratoare să nu poată intra. Aproape toate persoanele (92,6%) din mediul rural care dețin în gospodărie păsări de curte au afirmat că obișnuiesc să lase unele dintre păsări să iasă din curte, pentru a se hrăni.

2. Trei sferturi dintre persoanele intervievate declară că se spală pe mâini de fiecare dată după ce dau de mâncare la păsări, iar două treimi afirmă că se spală pe mâini de fiecare dată după ce iau ouăle din cuibar. Numai jumătate dintre respondenți utilizează o altă pereche de încălțăminte pentru a intra în curtea păsărilor.

3. Aproape toate persoanele intervievate au auzit de gripa aviară, principalele surse de informații referitoare la acest subiect fiind reprezentate de televiziune, radio, autorități sau material informative.

4. Mai mult de trei sferturi dintre persoanele intervievate consideră că gripa aviară este o infecție gravă sau foarte gravă, atât la om cât și la păsări. Riscul de îmbolnăvire cu gripă aviară, atât la om cât și la păsările din gospodărie, este perceput de către cea mai mare parte dintre respondenți ca fiind mic sau foarte mic.

5. Nivelul de cunoștințe ale respondenților referitoare la modalitățile de reducere a riscului de infectare cu virusul gripei aviare este ridicat: mai mult de trei sferturi dintre cei intervievați cunosc cele mai importante măsuri de prevenire a infecției: păsările se țin în curte, păstrarea regulilor de igienă, anunțarea autorităților în caz de suspiciune de gripă aviară etc.

6. Cea mai mare parte dintre respondenții din localitățile unde a existat focar de gripă aviară (81,9%) consideră că măsurile luate de autorități au fost exagerate, fiind mai drastice decât era cazul. Cu toate acestea majoritatea celor intervievați (90,7%) afirmă că în situația re izbucnirii epidemiei de gripă aviară vor urma sfaturile autorităților și medicilor.

7. O treime dintre persoanele intervievate de la nivelul județelor expuse campaniei de informare au menționat că au fost distribuite în comună materiale informative (pliante afișe etc.), una din cinci persoane declară că au avut loc întâlniri cu autoritățile pe tema gripei aviare iar una din zece menționează că în localitate au avut loc evenimente și activități de informare.

8. În vederea evaluării eficienței campaniei de informare din mediul rural au fost calculați mai mulți indicatori pentru obiectivarea scăderii comportamentelor la risc asociate transmiterii virusului H5N1 la păsări și oameni.

1. Numărul de persoane din “zonele țintă” cu expunere curentă la păsări domestice care au raportat “comportamente cheie” pentru scăderea riscului infecției cu H5N1 în ograda proprie de păsări clasificate în:

1. Numărul de respondenți care nu au raportat comportamente cheie – 1,98%.
2. Numărul de respondenți care a raportat practicarea unui singur comportament cheie – 24,46%
3. Numărul de respondenți care a raportat practicarea a doua comportamente cheie – 27,93%
4. Numărul de respondenți care a raportat practicarea a trei comportamente cheie – 19,67%
5. Numărul de respondenți care a raportat practicarea a patru sau mai multe comportamente cheie – 25,95%.

2. Procentul de repondenți din “zonele țintă” expuse la campania de comunicare derulată de JSI/ USAID care pot identifica în mod corect un “eveniment” care poate fi raportat ca un posibil focar de infecție cu H5N1 la păsări – 91,5%.

4. Procentul de respondenți din “zonele țintă” expuse la campania de comunicare derulată de JSI/USAID care pot identifica în mod corect simptome ale infecției cu H5N1 la oameni – 87,1%.

3. Procentul de respondenți din “zonele țintă” expuse la campania de comunicare derulată de JSI/USAID care pot identifica în mod corect o modalitate oficială de raportare în comunitate a unui „eveniment” care poate fi un focar de infecție cu H5N1 la păsări – 98,34%.

5. Procentul de respondenți din “zonele țintă” expuse la mesajele de comunicare ale JSI/USAID care pot identifica în mod corect o modalitate oficială pentru raportarea în comunitate a unui „eveniment” care ar putea fi un focar de infecție cu H5N1 la oameni – 98,34%.

9. Compararea indicatorilor de evaluare a comportamentelor la risc obținuți la nivelul populației expuse campaniei de informare a JSI/USAID cu cei de la nivelul populației generale arată că au fost obținute modificări semnificative la nivelul acestora: numărul de persoane care nu au raportat nici un “comportament cheie” pentru scăderea riscului infecției cu H5N1 s-a redus la jumătate (de la 3,77% în populația generală la 1,98% în populația expusă campaniei), s-a dublat numărul respondenților care au raportat practicarea a patru sau mai multe “comportamente cheie” (de la 11,22% la 25,95%), a crescut cu 10% numărul persoanelor care pot identifica în mod corect o modalitate oficială de raportare în comunitate a unui „eveniment” care poate fi un posibil focar de infecție cu H5N1 la păsări (de la 89,13% la 98,34%), a crescut cu 5% numărul persoanelor care pot identifica în mod corect simptome ale infecției cu H5N1 la oameni (de la 81,29% la 87,1%).

Indicatori de evaluare ai comportamentelor la risc asociate transmiterii virusului H5N1 la păsări și oameni, comparative lotul populației generale și lotul populației expuse la mesajele campaniei

CATEGORII DE PERSOANE	PROCENTE POPULAȚIE EXPUSĂ CAMPANIEI	PROCENTE POPULAȚIE GENERALĂ
Persoane cu expunere curentă la păsări domestice care au raportat “comportamente cheie” pentru scăderea riscului infecției cu H5N1 în ograda proprie de păsări:		
Respondenți care nu au raportat comportamente cheie	1,98%	3,77%
Respondenți care au raportat practicarea unui singur comportament cheie	24,46%	36,05%
Respondenți care au raportat practicarea a două comportamente cheie	27,93%	29,12%
Respondenți care au raportat practicarea a trei comportamente cheie	19,67%	19,82%
Respondenți care au raportat practicarea a patru sau mai multe comportamente cheie	25,95%	11,22%
Respondenți care pot identifica în mod corect un “eveniment” care poate fi raportat ca un posibil focar de infecție cu H5N1 la păsări	91,57%	91,99%
Respondenți care pot identifica în mod corect simptome ale infecției cu H5N1 la oameni	87,1%	81,29%
Respondenți care pot identifica în mod corect o modalitate oficială de raportare în comunitate a unui „eveniment” care poate fi un focar de infecție cu H5N1 la păsări	98,34%	89,13%
Respondenți care pot identifica în mod corect o modalitate oficială de raportare în comunitate a unui „eveniment” care poate fi un focar de infecție cu H5N1 la oameni	98,34%	97,3%

10. Majoritatea celor intervievați au auzit de vaccinarea antigripală (96,8%), principalele surse de informare despre vaccinarea antigripală fiind reprezentate de către televiziune, personal medical și anturaj. Două din cinci persoane interviuate au făcut cel puțin o dată în viață vaccinul antigripal. Dintre aceștia, unul din cinci a făcut vaccinul în anul 2007.